

**INTÉZMÉNYAKKREDITÁCIÓS ELJÁRÁS
2017**

DEBRECENI EGYETEM

AKKREDITÁCIÓS JELENTÉS

a 2018/2/VI/1. sz. MAB HATÁROZAT MELLÉKLETE

2018. február 23.

Előző intézményakkreditáció: 2012/8/VI/2. sz. MAB határozat

TARTALOMJEGYZÉK

I.	Akkreditációs minősítés és a minősítés indoklása	3
1.	Az akkreditációs javaslat indoklása.....	3
II.	Az intézmény általános helyzetképe, szervezete, vezetése	4
III.	Előző intézményakkreditáció minőségfejlesztési javaslatok, ajánlások az intézmény számára	7
IV.	Minőségértékelés ESG szerint intézményi szinten, kitérve a kari és tudományterületi sajátosságokra 9	
1.	ESG 1.1. Az Intézmény minőségbiztosítási politikája	9
2.	ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése	11
3.	ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés.....	14
4.	ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése	17
5.	ESG 1.5 Oktatók.....	19
6.	ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások.....	21
7.	ESG 1.7 Információkezelés	25
8.	ESG 1.8 Nyilvános információk.....	27
V.	Az intézmény tudományos tevékenysége.....	29

I. Akkreditációs minősítés és a minősítés indoklása

Debreceni Egyetem	2018/2/VI/1. SZ. MAB HATÁROZAT Az Egyetem akkreditációja <i>– az akkreditációs feltételeknek való folyamatos megfelelése esetén –</i> 2022. december 31-ig hatályos.
--------------------------	--

1. Az akkreditációs javaslat indoklása

A benyújtott önértékelési jelentés és a helyszíni látogatás alapján megállapítható, hogy a Debreceni Egyetem a MAB ESG 2015 sztenderdjein és irányelvein alapuló intézményakkreditációs szempontrendszerének megfelel, és minőségbiztosítási rendszere a jelentésben megfogalmazott mértékben alkalmas az ESG 2015 sztenderdjei mentén a kompetencia alapú oktatás minőségét biztosítani.

Az Egyetem erős stratégiai szemlélettel és jól megfogalmazott stratégiával rendelkezik, képzéseivel színvonalasan teljesíti a küldetésében vállalt szerepét,

A képzések szervezése, a hallgatók támogatása területén pontosan meghatározott és nyilvánosan elérhető szabályok szerint végzi oktató munkáját.

A versenyszférával együttműködve széleskörű alap- és alkalmazott kutatási tevékenységet folytat, és a kutatási eredményeket folyamatosan hasznosítására törekszik a képzéseiben.

2. Fejlesztendő területek

Az intézmény jelenlegi képzési kínálata és a küldetésnyilatkozatban megfogalmazott egészségipari fejlesztés tudományos, oktatási és innovációs központi szerep között olyan egyensúly kialakítása lenne célszerű, melyben az egészségiparhoz nem köthető képzési területek oktatási, kutatási, és kiemelt fókuszai is világosan megjelennek.

Az intézmény mérete és képzési sokfélesége indokolja a Minőségpolitikai és Minőségfejlesztési Igazgatóság szerepének és feladatkörének és erőforrásainak erősítését, létszámának növelését.

A minőségmenedzsment rendszer működésében erősíteni szükséges az ESG 2015 szempontjainak érvényesülését, különösen az ISO 9001 szabvány szerint kialakított minőségmenedzsment rendszereket alkalmazó területeken.

Az oktatási szervezeti egységekben növelni szükséges a vezetői elkötelezettséget az átfogó elemzések, értékelések alkalmazása iránt, és támogatni szükséges ezek beépülését a döntési és ellenőrzési folyamatokba, különösen kari és szervezeti egység szinten.

Az intézmény minőségbiztosítási rendszerének gyakorlati megismertetése az oktatásban részt vevő szervezeti egységekkel, az oktatási szervezeti egységek vezetőinek, munkatársainak támogatása rendszeres tréningek formájában, annak érdekében, hogy a képzési területek sajátosságait, azok szükségleteit a minőségbiztosítási rendszerben megfelelően tudják elhelyezni és a rendszer elemeinek folyamatos fejlesztéséhez hozzájárulni.

II. Az intézmény általános helyzetképe, szervezete, vezetése

A Debreceni Egyetem az intézményakkreditációs eljárás időszakában 14 karon és összesen 252 szakon¹ folytat képzést.

Hallgatói létszáma 26 771 fő, ebből külföldi hallgató 5077 fő. Főállású oktatóinak száma 1520 fő, főállású nem oktató (kutató, tanár) munkavállalóinak száma 339 fő².

Az intézmény Debrecen székhelyen, Hajdúböszörmény, Nyíregyháza, Beregszász, Nagyvárad, Koltzsvár telephelyeken, valamint Kisvárdai Községi Felsőoktatási Képzési Központban folytat oktatási tevékenységet.

Az Egyetem a felsőoktatási tevékenysége mellett köznevelési és betegellátási területen is lát el intézményfenntartói feladatokat.

A 2015. év során, ezeken a területeken újabb integrációs folyamatok eredményeként az intézmény által fenntartott két általános iskola és egy gyakorló gimnázium jogutódjaként jött létre a Debreceni Egyetem Kossuth Lajos Gyakorló Gimnáziuma és Általános Iskolája, valamint az intézmény fenntartásába került teljes körűen a Kenézy Gyula Kórház és Rendelőintézet.

A 2014. január 1-től megszűnt az Agrár- és Gazdálkodástudományok Centruma, a Tudomány Egyetemi Karok és az Orvos- és Egészségtudományi Centrum működése. Ezzel jelentősen megváltozott a Debreceni Egyetem 2000-ben kialakított szervezete. Az integrációval a centrumokhoz kötött irányítást és döntéshozatalt a rektori és a dékáni vezetés közötti közvetlen kapcsolattartás váltotta fel és a kancellári rendszer jogszabályi bevezetése is támogatta ezt a folyamatot.

A sokszintű, hierarchikus döntési mechanizmust kiváltotta a szakmai, tudományos előkészítő testületek rendszere, a kancellári rendszer a gazdálkodás-irányítási rendszert hatékonyabbá tette, és ezzel összességében a vezetői döntéshozatal eredményessége jelentősen nőtt.

Mára jól látható, hogy a rektori vezetés, a dékáni vezetés és egyéb egységek közötti közvetlen kapcsolattartás a döntés előkészítő, véleményező testületek megfelelő helyen történő bevonása, a széles skálán mozgó működési igények kielégítését biztosítani tudják, és az újabb integrációs folyamatok eredményeként előállt intézményi szervezeti változások mellett is egységes intézményi működést biztosítanak.

A szervezeti párhuzamosságok megszüntetésével, bizonyos egységek visszaintegrálásával, valamint a centrumok megszüntetésével létrejött egy gazdaságosabban működtethető laposabb Egyetemi szervezeti struktúra, mely képes a működési igényeket kielégíteni.

Az Egyetemi vezetés (rektori, kancellári apparátus, kari vezetők) belső összhangja, és a munkatársak erős, pozitív identitástudata a meghozott döntések végrehajtását jó eséllyel biztosítja. A karok szervezeti egységek, méretüknek, szakmai súlyuknak megfelelő képviselője a szenátusban biztosítja az arányos képviselői elvek érvényesülését. Mindazonáltal a kisebb, nehezebb helyzetben működő szervezeti egységek számára kialakított, szolidaritási elvű belső támogatások esélyt adnak a felzárkózásra saját pozíciójuk javítására.

¹ 2017 őszi OSAP adatok alapján, a felsőoktatási szakképzés, alapképzés, osztatlan képzés, mesterképzés, szakirányú továbbképzés, doktori képzés képzési szinteket figyelembe véve, az osztatlan tanár képzési egy szaknak tekintve

²2017 őszi OSAP adatok alapján

A sikeres működési/vezetési modell és az ebből fakadó jó gazdasági eredmények megfelelő tárgyalási pozíciót biztosítanak mind kormányzati, mind helyi önkormányzati, mind határokon átnyúló regionális fejlesztések kidolgozására, fogadására és végrehajtására. Számos területen folynak az Egyetemen országos felsőoktatási problémák megoldására modellértékű tervezések, vizsgálatok szoros kormányzati együttműködésben.

Kiemelendő, hogy a Debreceni Egyetem a jelenlegi forrásbőség idején (GINOP, EFOP pályázatok) a források felhasználása során kiemelt feladatként kezeli az e források elapadása (várhatóan 2020-2021) utáni időszakra való felkészülést, a kialakított magas színvonalú infrastruktúra szakmai munka megőrzését és további erősítését.

Az Egyetemi vezetés, a működési-gazdálkodási szervezetrendszer, és az oktatáshoz kapcsolódó szervezeti egységek közötti kommunikációhoz a szervezeti keretek, és a szabályozási eszközök megfelelőek. A hallgatói képviselet a döntéshozatal valamennyi szintjén biztosított, a külföldi hallgatói képviselők delegálása azonban nem minden döntéshozatali szinten, nem minden testületben van jelen. A vezetői döntés előkészítő folyamatokban csaknem valamennyi szervezeti egység képviselete biztosított. A Tanárképzési Intézet főigazgatója sem a Rektori Tanácsnak, sem a Rektori Vezetői Értekezletnek nem tagja. A Rektori Vezetői Értekezlet tagjaival a főigazgató a tanárképzést érintő ügyekben szükség szerint folyamatosan egyeztet informális és formális úton, továbbá a Rektori Tanácsnak állandó meghívottja.

Az Önértékelési jelentés a szervezet bemutatásának felsorolás szerűen eleget tett. Az intézmény mérete miatt érdekes lett volna, ha az intézmény konkrét példákon keresztül mutatja be, hogyan történik a szervezetben (különösen az oktatási szervezeti egységeknél) a döntések végrehajtásának ellenőrzése, a döntések eredményeivel kapcsolatos visszacsatolás rendszere. Ez a látogatás során folytatott személyes interjúk során részben kirajzolódott.

A Debreceni Egyetem egyértelműen megfogalmazott, világos jövőképpel, markáns stratégiával rendelkezik, amely figyelembe veszi az intézmény adottságait, hagyományait és bátran vállalja azokat a kihívásokat, amelyek a küldetéséhez méltó sikeres intézmény működését erősítik. E tény az önértékelési jelentésben nem került elég erőteljesen megfogalmazásra, de a látogatás során erről győződtek meg a Látogató Bizottság tagjai.

Az intézményi stratégia jól illeszkedik a nemzetgazdasági stratégiához és a versenyszféra igényeihez és ez az érintett képzési területeken is jól kirajzolódó célkitűzésekben, fejlesztésekben realizálódik is. A versenyszférán kívül eső területeken – különösen a tanárképzés, a szociológia, neveléstudomány – megfogalmazott fejlesztési szándékok, az IFT-ben vállalt feladatok nem tekinthetők még markáns stratégiai elemnek, és a képzési területekkel érintett oktatási szervezeti egységek jövőképe és helyzetértékelése az intézményi jövőképhez képest árnyaltabb.

Az intézmény legfontosabb stratégiai irányai a Látogató Bizottság szerint az Önértékelés és a személyes interjúk alapján:

- a multidiszciplinaritás erősítése és ebben minden kar szerepének megtalálása,
- az oktatás és kutatás mellett az ipar megszólítása (ennek jó eszköze a különböző klaszterek működtetése, amelyben az Egyetemi résztvevők mértékadó szerepet vállalnak),
- a műszaki- informatikai képzés súlyának erősítés az Egyetemen belül
- a kutatási programokban a különböző képzési területek között a szinergiáit kihasználni,
- a kisebb kutatási intenzitást mutató tudományterületek tudatos felzárkóztatása, a kutatás ösztönzése (gazdasági hatékonyság elemzése mellett).

Az intézmény a folyamatosan változó társadalmi, gazdasági és felsőoktatási környezethez megfelelő rugalmassággal, eredményesen alkalmazkodott. Ez tükröződik az Egyetem bevételi szerkezetében is. A piaci viszonyokhoz való alkalmazkodás lehetővé tette, hogy az intézmény saját bevételének részarányát növelje, mely a felsőoktatási képzésekhez kapcsolódó bevételek mellett a külső megrendelésre végzett szolgáltatások ellenértékéből származik.

Az intézmény saját és támogatásból származó bevételei, kiegyensúlyozott gazdálkodása és a jelentős pályázati források stabil háttérrel biztosítanak a feladatok ellátásához.

Összességében az Egyetem kiforrott jövőképpel és küldetéstudattal rendelkezik, amelyhez többségében illeszkedik képzési kínálata. Törekszik a küldetésnyilatkozata és jövőképe alapján a különböző képzési területei között a szinergiák megteremtésére. Szervezeti átalakításait, belső forráselosztási rendszerét, és jövőbeni forrásbővítésre tett erőfeszítéseit hatékonyan végzi, és ezzel biztos bázist ad az oktatási tevékenység ellátásához.

III.Előző intézményakkreditáció minőségfejlesztési javaslatok, ajánlások az intézmény számára

Minőségfejlesztési javaslatok, ajánlások az intézmény számára	Teljesült/ Nem teljesült	Megjegyzés
1. Javasoljuk, hogy részletesen elemezzék a Debreceni Egyetem szervezetében a centrum-szint közbeiktatásának hatásait. Mutassanak rá mely területeken a leghatékonyabb a centrumok szintjére vitt döntéshozatal. Vizsgálják meg, hogy mely kérdésekben célszerűbb az Egyetemi vezetés és a karok közvetlen kapcsolattartása. Megvizsgálendő, hogy lehetséges-e az eltérő bevételi lehetőségű, de egyformán fontos feladatot ellátó karok gazdálkodási egyensúlyának biztosítására bizonyos esetekben az átcsoportosítások feljebbvitelére a centrumok döntési szintjéről.	teljesült	szervezeti átalakítással
2. Javasoljuk, hogy a DE kutató Egyetemi címének fenntartása, a gazdálkodástudományi területen is magas minőségű képzések és kutatási eredmények felmutatása érdekében az új szabályozási környezet figyelembevételével a Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar (KTK), a Gazdálkodástudományi és Vidékfejlesztési Kar (GVK), valamint – integrálódása esetén – a Nyíregyházi Főiskola érintett kara folytassanak egyeztető megbeszéléseket a gazdasági képzésben résztvevő hallgatók alap-, mester- és doktori szintű oktatását szolgáló legjobb szervezeti és képzési szerkezet megtalálása céljából. Érdemes akár a jelenlegi centrumfelosztáson túlnyúló megoldásokban is gondolkodni.	teljesült	szervezeti átalakítással
3. Egyetemi szintű, az Orvosi- és Egészségtudományi Centrumon túl lépő stratégiai kérdés a Népegészségügyi Kar és az Egészségügyi Kar közötti megfelelő munkamegosztás kialakítása, amelyben a földrajzi távolság speciális megközelítést igényel.	teljesült	szervezeti átalakítással
4. Javasoljuk a sokszintű döntési mechanizmus hierarchiáját alkalmanként elkerülő, kezdeményező, véleményező lehetőséget biztosító fórum (ok) kialakítását a legdinamikusabb oktatók/kutatóknak: pl. <i>Nagyprojektek Vezetőinek Tanácsa, Professzori Tanács</i> .	teljesült	szervezeti átalakítással
5. Javasoljuk, hogy az Intézményfejlesztési Terv részeként az Egyetem készítsen stratégiai tervet a 45 év alatti oktatók/kutatók pályázati részvételének ösztönzésére a nagy összegű kutatástámogatási és csoportalapítási személyi pályázatokon (ERC Starting Grants, Lendület, OTKA NF). Keressék meg az intézményi hozzájárulás/befogadás jelentős hozzáadott értéket mozgósító lehetőségeit és azok biztosításának formáit.	teljesült	
6. Javasoljuk, hogy az Intézményfejlesztési Terv részeként az Egyetem készítsen stratégiai tervet széleskörű empirikus kutatások indítására a közoktatási rendszernek az óvodaitól a középiskolai szintig ívelő fejlesztése, az óvópedagógusok és tanárok munkája szempontjából releváns témakörökben. Erősítse ezen a területen a pedagógiai-pszichológiai tanszékek és a szakmódszertani fejlesztésért felelős tanszékek karokat átfogó együttműködését.	részben teljesült	külső tényezők által is befolyásolt folyamat, intézményi intézkedések folyamatosak

Minőségfejlesztési javaslatok, ajánlások az intézmény számára	Teljesült/ Nem teljesült	Megjegyzés
<p>7. Javasoljuk, hogy az Egyetem 2012. december 31-ig végezze el a kihelyezett tanszékek létesítésére, partnerintézményi kapcsolatokra vonatkozó szerződések és az együttműködések minőségbiztosításával kapcsolatos dokumentumainak frissítését. A szabályzatoktól elvárható, hogy tartalmazzák</p> <ul style="list-style-type: none"> •a kihelyezett tanszék/laboratórium/gyakorlóhely tanrendi és tanrenden kívüli oktatási feladatainak felsorolását (kredites előadás, tanrendben szereplő laboratóriumi/munkahelyi gyakorlat, diákköri, alap- és mesterszakos hallgatói témavezetés, rezidens tanárok mentorálása stb.); •a feladat ellátásáért felelős vezetők személyének rögzítését (1-1 fő az Egyetem és az együttműködő partner részéről), a felelős vezetőktől elvárt szakmai tapasztalat és tudományos fokozat szintjét. („tanszék” esetében az elvárható minimum legalább egy (1), tudományos fokozattal rendelkező, az oktatásban rendszeresen közreműködő személy a kihelyezett egységet működtető szervezet alkalmazásában.) •az együttműködő szervezet vezetőjének tudományos fokozat hiányában az Egyetem által adományozható „címzetes tanár/docens” cím odaítélésének kritériumait és eljárását; •a feladat ellátásában résztvevő további munkatársak elvárt számát és az együttműködési szerződés hatályának ideje alatt a feladat ellátásának szerepeltetését munkaköri leírásukban; •a kihelyezett tanszék/laboratórium/gyakorlóhely/partneriskola besorolásának (megnevezésének) kritériumait az oktatási feladat és az azt ellátók tudományos minősítése figyelembevételével 	részben teljesült	A szabályzat frissítése a megjelenő duális képzésekre, és a tervezett újabb képzésekre figyelemmel szükséges
<p>8. Javasoljuk, hogy az Egyetem 2013. május 31-ig végezze el jelenlegi kihelyezett tanszékeinek és partneriskoláinak a fentiek szerinti osztályba sorolását, és szükség esetén kezdeményezze az együttműködési szerződések, illetve a kihelyezett egységek megnevezésének megfelelő módosítását.</p>	formális teljesülés	Kihelyezett tanszékek minőségbiztosítása nem jelenik meg önállóan.
<p>9. Javasoljuk, hogy a DE Tudományos és Kutató Egyetemi Tanácsa tegyen koncentrált erőfeszítést kutatási-fejlesztési produktumainak áttekinthető és naprakész nyilvántartási rendszere (DEA) továbbfejlesztésére. Ennek publikációs szegmense legyen kompatibilis/azonos az MTMT-vel. A fejlesztések eredményeként nyújtsanak lehetőséget a szakmai közvélemény által elismert nem-publikációs jellegű alkotások nyilvántartására is.</p>	teljesült	
<p>10. Javasoljuk, hogy a műszaki szakemberképzés fejlesztésének gyorsítására és belső koherenciájának növelésére keltsék életre a TEK <i>Mérnöképzési Kollégiumát</i>, annak munkájába vegyen részt az Egyetemnek a tanárképzésben érdekelt minden kara. Stratégiájának kialakításakor kérjék fel közreműködésre a hazai műszaki szakemberképzés néhány nagy tekintélyű alakját és a régió vezető iparvállalatainak képviselőit.</p>	részben teljesült	Műszaki –Informatikai Kabinet felállítása, további intézményi intézkedéseket igényel
<p>11. Javasoljuk a hallgatók véleményezési rendszerének környezettudatos működtetését. Ajánljuk továbbá a minőségbiztosítási felelősöknek, hogy visszajelzési nyilvánosságot biztosítsanak a hallgatói véleményezés nyomán születő oktatási korrekciós döntéseknek az érintett oktatók személyi jogainak tiszteletben tartásával. Ezzel jelentősen növelhető a véleményezésben résztvevő magasabb évfolyamos hallgatók aránya.</p>	részben teljesült	fejlesztése folyamatban
<p>12. Javasoljuk, hogy tegyenek központi erőfeszítést a hallgatók nemzetközi mobilitásának fokozására.</p>	részben teljesült	fejlesztendő terület, nem kielégítő a mobilitás mértéke
<p>13. Javasoljuk, hogy fejlesszék a hallgatók szaknyelvi és második nyelv tanulási igényeinek kielégítését támogató, teherviselő képességükkel arányos térítésű nyelvtanulási és gyakorlási lehetőségek rendszerét és kapcsolják össze a hallgatói igények rendszeres monitorozásával.</p>	részben teljesült	

IV. Minőségértékelés ESG szerint intézményi szinten, kitérve a kari és tudományterületi sajátosságokra

1. ESG 1.1. Az Intézmény minőségbiztosítási politikája

A Debreceni Egyetem minőségbiztosítási rendszere az elmúlt évtizedek alatt folyamatosan fejlődött.

Az Egyetem vezetése 2004. július 1-én létrehozta a Minőségpolitikai és Minőségfejlesztési Igazgatóságot az Egyetem minőségbiztosítási rendszerének kialakítására és a minőségbiztosítási rendszer működtetésének koordinálására. Ez a szervezet jelenleg egy főállású munkatárssal és a Minőségfejlesztési Bizottság tagjainak aktív közreműködésével végzi tevékenységét.

2007. július 1-től a Debreceni Egyetem minőségbiztosítási rendszerének fejlesztését közvetlenül az Egyetem rektorához tartozó minőségbiztosítási rektori biztos koordinálja. Személyében is garancia a minőségi szemlélet erősítése az intézményben. Nem véletlen, hogy a legtöbb jó gyakorlattal azon a karon találkoztunk, amelynek elkötelezett vezetőjeként is tevékenykedik a rektori biztos, és amely kar (Műszaki Kar) 2011-ben e tevékenység eredményeként elnyerte a felsőoktatási minőségi díjat.

A Szenátus koordináló és tanácsadó szereppel rendelkező Minőségfejlesztési Bizottságot hozott létre az Egyetemi minőségügy területén, amely az Egyetemi szintű koordinációt és a vezetői döntésekkel kapcsolatos szakértői feladatokat támogatja. Az adminisztratív feladatok ellátásában a Minőségbiztosítási Igazgatóság munkatársa nyújt segítséget.

A minőségbiztosítási rendszer következő pillérei a karok; a kari vezetők és az általuk kijelölt kari minőségügyi vezetők, akiknek a feladatait Egyetemi és kari szabályok rögzítik.

Az intézmény méretei és képzési sokfélesége, a minőségcélokból eredő feladatok összetettsége indokolja a Minőségpolitikai és Minőségfejlesztési Igazgatóság létszámának bővítését, a kifejezetten felsőoktatási minőségbiztosítási szakember bevonását a feladatok további eredményes ellátásához. A létszámbővítés hiányában kérdéses a minőségcélok kielégítő elérése.

A rendszer működésének átfogó szabályozását a Minőségbiztosítási Kézikönyv tartalmazza. A rendszer folyamatos fejlesztését is jelzi, hogy jelenleg e dokumentum nyolcadik kiadása van hatályban. A minőségmenedzsment rendszer stratégiai céljait, - az Intézményfejlesztési tervvel összhangban – a minőségpolitika tartalmazza. E dokumentumot is folyamatosan fejlesztik, legutóbbi változatát a Szenátus ez év júniusában hagyta jóvá. A minőségpolitika a Minőségbiztosítási Kézikönyv részeként (1. fejezete) jelenik meg.

Az Önértékelés a Debreceni Egyetem egyik alapvető stratégiai dokumentumának az Intézményfejlesztési Tervet tekinti. A legtöbb esetben a célok megvalósulását mutatószámokkal méri az vezetés (Az indikátorok monitorozását a 2016–2020. közötti időszakra készített IFT vonatkozásában 2017-től évente végzik). Azokon a területeken, ahol az indikátorok értékei nem érik el a kitűzött (rész) célokat, az intézmény vezetése számára a Szenátus bizottságai, és egyéb szakmai munkacsoportok előkészítő anyagokat készítenek, amelyben kockázatelemzési mátrix segítségével azonosítják a problémákat, meghatározzák a beavatkozási pontokat és ennek megfelelően készítenek akciótervet, amelyet az intézmény vezetése hagy jóvá. Azokon a stratégiaileg fontos területeken, ahol nem állnak rendelkezésre objektív mérőszámok, a vezetés elkötelezett azok kialakításában és a monitorozásukhoz szükséges feltételek megteremtésében.

Az elmúlt öt évben az IFT célok mellett az intézményi szinten megfogalmazott minőségcélok jórészt teljesültek, illetve teljesítésük folyamatban van. Ezek közül kiemelendő az oktatói munka hallgatói véleményezési folyamatának további fejlesztése, a duális képzés fejlesztése, a hallgatói mérések teljes körű kiterjesztése a külföldi hallgatókra. Az intézményi minőségcélok bizonyos mértékig az oktatási szervezeti egységek számára is definiált minőségcélokká bonthatók, amelyek meghatározásánál törekedni kell az célok egyenszilárdságára.

Az önértékelési jelentés nem hangsúlyozza eléggé, de a helyszíni látogatás során a bizottság tapasztalta, hogy az Egyetem a minőségmenedzsment rendszer részeként alkalmazza a partneri vélemények gyűjtését és elemzését egy szervezeti önértékelési rendszer elemeként.

Az Egyetem a minőségbiztosítási rendszerének részeként rendszeresen, kérdőíves visszajelzéseket kér a legfontosabb partnereitől: a hallgatóktól, a munkatársaitól, a végzett hallgatóktól és a munkaerőpiac szervezeteitől. A szervezeti önértékelés visszacsatolási elemeit tartalmazó kérdőíves vizsgálatok adatainak feldolgozása a Minőségbiztosítási Igazgatóságon rendszeresen megtörténik. A feldolgozást egy korszerű elemző rendszer az EvaSys támogatja.

Az oktatási feladatokat ellátó egységek mechanikusan részt vesznek adatszolgáltatásban, egyéb információszolgáltatásban a központi egységek feladatellátásának támogatására, és a központi szervezeti rendszer az adatelemzésekkel igyekszik támogatni az oktatási feladatokat ellátó egységeket, de a tudatos specifikált igényeken alapuló oda-vissza ható kommunikáció a jelenlegi minőségbiztosítási rendszerben az ESG vonatkozásában nem érzékelhető.

A karokra és a szervezeti egységekre visszacsatolt elemzések eredményeinek hasznosítása, az adatok további elemzése és ezek alapján történő vezetői döntések meghozatala nem rendszerszerű, esetleges. Elsősorban az érintett vezetők minőség iránti elkötelezettségétől függ. Ennek a folyamatba illesztése az elkövetkező időszak fejlesztési feladata.

A szervezeti önértékelés értékrendje jól összehangolható az ESG 2015 szempontrendszerével. Az ISO 9001 szabvány alapján kialakított minőségmenedzsment rendszert alkalmazó karok³ esetén a rendszer szabályozása nem eléggé támogatja a szervezeti önértékelés szemléletének erősítését és az ESG 2015 szempontrendszerének beillesztését a működés szabályozásában. Ennek áttekintése és a koherens rendszer kialakítása a fejlesztési feladatok egyik fontos eleme lehet.

Az Egyetem vezetésének minőségbiztosítás iránti elkötelezettsége, a minőségbiztosítási rendszer való működése nem kérdéses. Ez az elköteleződés, a tudatos minőségbiztosítási rendszer-működtetés azonban vertikálisan a vezetői szinttől a kari vezetői szint irányába csökkenő tendenciát mutat. Horizontálisan az ESG sztenderdjei mentén pedig szükséges kiépíteni a minőségbiztosítási szervezet és az oktatási szervezeti egység közvetlen kapcsolódási pontjait és a minőségbiztosítási rendszer adata keretek meg kell tölteni a kölcsönös kommunikáción alapuló minőségbiztosítási tartalommal.

³ Szakértői megjegyzés: az egészségügyi ellátórendszer minőségmenedzsment szemléletének támogatására léteznek e szektorra kialakított rendszerek: Magyar Egészségügyi Ellátási Standardok, MSZ EN 15224:2017 szabvány

2. ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása, folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelése

Az Egyetem pontosan szabályozza a Minőségbiztosítási Kézikönyvben és az Szervezeti és Működési Szabályzatban a szakok indításával és rendszeres értékelésével kapcsolatos feladatokat.

A szakok indításával kapcsolatos kezdeményezéseknél kiemelt szempont, hogy feleljen meg az stratégiai céloknak és a gazdaságosság, hosszabb távon pedig a fenntarthatóság feltételeinek. Erre részletes elemzést készítenek az új képzések kezdeményezésekor.

Az új KKK megjelenése kényszert, de egyben jó lehetőséget is biztosított a képzések tanterveinek áttekintésére, felülvizsgálatára.

A kompetencia alapú KKK-k alkalmazásához szükséges lenne a bejövő és kimenő hallgatók mérése, mely mérések jelentős mértékben hozzájárulnának a képzési programok fejlesztéséhez. Az ilyen típusú mérések bevezetése a képzési programok új KKK-nak való megfeleltetését követően szükséges intézkedés. Az Egyetem esetében az eredményes kompetenciamérésekhez minden szakmai feltétel adott.

A képzési programok szenátusi tárgyalását megelőzően véleményezik a kari tanácsok, és az Egyetem Oktatási és Hallgatói Ügyek Bizottsága. Az Önértékelés ezen a területen is inkább általános és formális bemutatásra szorítkozott.

A szakok indításának nem csak stratégiai és gazdaságossági aspektusai vannak: munkaerő piaci igények, a regionális elhelyezkedési lehetőségek, oktatói kapacitások felmérése az intézményen belül, képzési területek együttműködési lehetőségeinek felmérése... stb. Karonként eltérő képet mutat, hogyan jelennek meg ezek a szempontok, megjelennek-e a szakindítások során.

A társadalmi igényekre reagálva indította az Egyetem az egészségügyi tanár, a testnevelő tanár, a sport és rekreáció alapszakokat, amelyeket a MAB is támogatott. Nem támogatott volt a szintén társadalmi, helyi igényekre reagáló gyógypedagógia alapszak (különböző szakirányokkal), a sportközgazdász⁴ vagy a hivatásos repülőgépvezetői szakok.

Az Egyetem a nemzetgazdasági igényekre reagálva, és a meglévő képzési kapacitásait is jól hasznosítva, 11 szakon (9 alapképzési szakon, 2 mesterképzési szakon) folytat duális képzést. 2017/2018 tanévre 19-re emelkedik ez a szám, és az alapszakok mellett új mesterképzési szakok meghirdetésre is sor kerül. A vezetés és szervezés mesterképzési szak, vállalkozásfejlesztés mesterképzési szak, számvitel mesterképzési szak, műszaki menedzser mesterképzési szak, az élelmiszerbiztonsági és -minőségi mérnöki mesterképzési szak, továbbá a környezetmérnöki, gépészmérnöki, vegyészmérnöki mesterképzési szakok 2016/2017 tanévhez képest új szakok a duális képzésben. A megjelenő új szakok jól mutatják azokat a képzési területeket, ahol a piaci- stratégiai-gazdaságossági igények generálják az új szakok indítását. Más területek esetében talán hasznos lenne workshop formájában azokat az ismereteket megvitatni, amelyek a kevésbé kurrens területeken a felhasználói igények feltárásához, a képzési terület szakszerkezetének eredményes átalakításához járulnának hozzá.

Az Önértékelésből nem derült ki egyértelműen, hogy mely szakok bezárásra került sor, milyen okok, adatok, elemzések vezettek a döntés meghozatalához. Egyes szakok esetében az érdeklődés hiánya nem teszi lehetővé a szak indítását pl.: MBA, műszaki szakoktató, vagy a Bölcsészettudományi Kar egyes szakjai. Ezen a karon egyes szakirányokat 7-8 éve nem indítottak. Általánosságban elmondható, hogy ha, egy szakra hosszabb ideig nem jelentkeznek, és ezért nem hirdetik meg azt a szakot,

⁴ Miniszterhez benyújtott fellebbezést követően kapott engedélyt az Egyetem a szakindításra

az nem tekinthető elemző értékelés következményeként hozott döntésnek. A szakok meghirdetésének, nem hirdetésének döntési algoritmus, annak alapjául szolgáló mérések értékelések csak azon szakok esetében érhetőek tetten, ahol az oktatási egység vezetője is elkötelezett az elemzéseken alapuló döntéshozatalban, és/vagy a szak gyakorlatorientált jellege miatt gyors és hasznosítható visszajelzést kap a felhasználóktól. Ennek a gyakorlatnak az intézményen belül a kiterjedtségét fokozni kell.

A képzési programok évenkénti felülvizsgálata megtörténik. A 68 alap-, a 81 mester és a 6 osztatlan képzési program érdemi tárgyalására a szenátusi ülésen meggyőződésünk szerint nincs lehetőség. Tapasztalataink szerint az érdemi döntések szak és kar vezetési szintjén születnek. A jogszabály által is megkívánt erősen formális eljárásra több figyelem jut, és e keretek között nehezen derül fény az egyetemi szinten szükséges beavatkozásokra, és nem látható az átfogó tapasztalatok értékelése.

Az Önértékelés más ESG sztenderdek teljesülésének bemutatásnál ugyanakkor hivatkozik a szakok tantárgyi programjainak felülvizsgálatára: a tárgyak nem teljesítése, a vizsgamódszerek és eredmények felülvizsgálata során. Ezekben az esetekben több kar is alkalmazta a szakképzési programjának felülvizsgálatát. Ez a példa is rávilágít arra, hogy sok esetben az oktatási szervezeti egység érdemi, ESG-nek megfelelő tevékenysége nem kapcsolódik tudatosan össze az ESG sztenderdjeinek való megfeleltetéssel. Tehát a képzési programok éves felülvizsgálatának egy olyan folyamatelemét ragadta meg az Önértékelés, a személy interjúk során is ez került hangsúlyozásra, mely már a tartalmi munka formális lezárása.

Célszerűnek látjuk, hogy az egyes szakok rendszeres felülvizsgálatára karokon a szakfelelősök, a hallgatók és a munkaerő piaci szereplők képviselőinek bevonásával kerüljön sor. Ennek egyes karokon (például az Informatikai Karon) már vannak jó gyakorlatai, érdemes ezt a többi karon is megismertetni.

Az intézményi látogatás alapján vannak olyan területek, ahol konkrét beavatkozás javasolt a képzési programok felülvizsgálata során:

-Bölcsészettudományi Karon képzési kínálata egészében véve túl soknak tűnik, át kellene gondolni az egyes szakok fenntarthatóságát (figyelemmel arra, hogy levelező képzésben magas a nem teljesített tárgyak száma, és képzéshez felhasznált félévek száma),

-a tanárszakra felvett hallgatók túl sok szakpár között oszlanak meg, ezért egy-egy szakpárra kevés hallgató jut,

-a tanár szakos hallgatóknak sok olyan szakmai tárgyuk van, amely közös a nem tanári szakok hallgatóival, így gyakran tanulnak a leendő pedagógusok számára irreleváns ismereteket.

A képzési programok felülvizsgálata mellett kiemelten fontos a képzési program fejlesztése, amely karonként eltérő eredményeket mutat.

A képzések fejlesztésénél fontos szempont a gyakorlatorientáltság biztosítása a szak sajátosságainak figyelembe vételével. Meg kívánjuk említeni, hogy egyes, általában nem gyakorlatorientált mester szakokon is előtérbe kerülnek a kompetenciák biztosításához szükséges gyakorlati elemek. Például: esztétika, finnugorisztika, fordító és tolmács, számvitel mester szakok.

A szakok tananyagainak folyamatos fejlesztése is hatékonyabb azokon a területeken, ahol a felhasználói visszajelzések közvetlenül jutnak el a karhoz.

A Debreceni Egyetem munkájában jelentős szerepet kapnak az angol nyelven oktatott képzési programok. A tudatosan, folyamatosan bővülő képzési kínálat jelenleg már 53 angol nyelven is indítható szakon teszi lehetővé az érdeklődő hallgatók képzését. Az idegen nyelvű képzések esetében már 5-6 fő beiskolázásával indítanak az adott szakon képzést.

Az Egyetem a képzés és a kutatás szempontjából a határokon is túl nyúló régióban gondolkodik (Szlovákia, Ukrajna, Románia). Így az adott régióban megfogalmazott társadalmi igények alapján széles körben folytat egyes szakokon saját vagy a helyi intézményekkel közös képzéseket a határon túli területeken is: Nagyvárad, Kolozsvár, Beregszász, Csíkszereda.

Példa értékűek azok az együttműködések, amelyek az európai felsőoktatási térség egyes intézményeivel kialakított közös képzések megjelenését eredményezték. A szociális munka és szociális gazdaság nemzetközi mesterszak 7 európai Egyetem együttműködésével valósul meg. A vállalkozásfejlesztési mesterszakhoz kapcsolódó kettős diplomát adó képzést négy Egyetem konzorciumában valósítják meg.

3. ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés

A hallgató tanulási folyamat iránt érzett motivációjának, önreflexiójának alapját jelenti, hogy a tanulmányi kötelezettségeinek teljesítésére, jogaira, teljesítményének értékelésére vonatkozó szabályokat ismeri, azokról tájékoztatást kap.

Hagyományosan ezek a szabályok a tanulmányi és vizsgaszabályzat, térítési és juttatási szabályzat, valamint minden egyéb olyan szabályzat, amely a hallgató jogát, kötelezettségét a joggyakorláshoz kapcsolódó eljárásrendeket rögzít.

A Debreceni Egyetem központi honlapjának szabályzatok menüpontja alatt a hallgatói tanulmányi kötelezettség teljesítéséhez szükséges valamennyi szabályzat naprakészen rendelkezésre áll, pontosan feltüntetve a szabályzat összes módosításának időpontját. Ez a szabályzat alkalmazója számára nagyon informatív, és a felmenő rendszerben történő jogalkalmazás elve mentén biztosítja a hallgatói jogviszony keletkezésének időpontjára figyelemmel a megfelelő időállapotú szabályzat alkalmazását.

A tanulmányi kötelezettségek általános szabályain túl a kari speciális szabályokat a kari függelékek tartalmazzák. Ezek a kari szabályok ugyanakkor egyes általánosan nem szabályozott kérdésekben nagyon részletes rendelkezéseket tartalmaznak. Célszerűbb lenne az általános szabályok körét bővíteni és a kari függelékben valóban csak a kari eltéréseket rögzíteni.

Az intézmény a tanítás során figyelembe veszi a hallgatók és szükségleteik sokféleségét, rugalmas tanulási útvonalakat tesz lehetővé.

Ennek objektív rendszerét a tanulmányi és vizsgaszabályzat rögzíti: például kedvezményes tanulmányi és vizsgarend biztosítása, egyéni tanrend és vizsgarend.

A kedvezményes tanulmányi renddel kapcsolatos szabályok az általános szabályzati rendelkezések között nem szerepelnek, csak négy kar (Állam- és Jogtudományi Kar, Gazdaságtudományi Kar és Bölcsészettudományi Kar, Informatikai Kar) függeléke tartalmaz erről rendelkezés. Feltételezhető, hogy a kedvezményes tanulmányi rend nem kizárt a többi karon sem, de ennek szabályozása nem egyértelmű.

Az egyéni tanrend és vizsgarend már több karnál szabályozott.

Az Állam- és Jogtudományi Kar jogász mesterképzésben egyéni haladási tervet biztosít igazgatási területen alapszakos végzettséggel rendelkező hallgatók számára. A jogász képzés ismeretanyagának egy része és a már teljesített alapszak ismertanyaga olyan mértékű átfedést mutat, hogy indokolatlan lenne hallgatónként, tantárgyanként a kreditátviteli kérelmek elbírálásával járó adminisztráció lebonyolítása, és rövidebb képzési idő alatt elvégezhető a szak.

Az orvosképzésben biztosított gyakorlati elemek más akkreditált hazai vagy külföldi intézményben való megvalósítása, jó kivitelezése a sztenderd által megkívánt tanulástámogatásnak, különösen olyan területen, ahol a képzési program feszessége nem kedvez a mintatantervtől való eltérésnek.

Az Egyetem szinte minden kara alkalmaz olyan tanítási módozatokat, amelyek segítik a sztenderd érvényesülését és a kimeneti követelményelemek teljesülését.

A rugalmas tanulási útvonalak szabályzati elemein túl az eltérő igényű hallgatók számára felzárkóztató kurzusok, előkészítő év, vagy módszertani kurzusok biztosítják, hogy mind a lemaradó, mind a tehetséges hallgató a mintatantervének teljesítése mellett egyéni szükségletinek megfelelő támogatást kapjon.

A tanulmányi előrehaladás értékelésének rendszerét a számonkérések jelentik. A hallgatói értékelési rendszer minőségbiztosításának fő eleme, hogy az értékelés kritériumait és módszereit, valamint az

osztályozás kritériumait előre nyilvánosságra hozza intézmény. Ez a Debreceni Egyetemen maradéktalanul teljesül.

A számonkérés formái képzési területenként, szakonként eltérőek. Pozitív képet mutat, hogy a szóbeli vizsgák nem szorulnak háttérbe, és egyes szakok a felhasználói igényekre is figyelemmel fokozottabban adnak teret a szóbeli vizsgák megtartásának. Pl.: orvos/fogorvos/gyógyszerész-beteg között rendkívül fontos a megfelelő kommunikáció, ezért a szakmai tárgyak preferált számonkérési formája a szóbeli vizsga, melynek aránya az utóbbi években nőtt.

A hallgatói értékelés kiterjedt intézményi formája az évközi, félévközi jegy, mely valamilyen előzetes teszt, vagy egyéb évközi számonkérésen alapul és megajánlott jegyként a tantárgy teljesítését lehetővé teszi a vizsgaidőszakot megelőzően.

Az értékelésre vonatkozó minőségbiztosítási folyamatok további lényeges eleme a számonkérés eredményeinek elemzése, értékelése. Az intézmény szinte minden karra kitérve bemutatta, hogy milyen vezetői döntéseket eredményezett a tantárgyi teljesítés adatainak elemzése, a vizsgaeredmények elemzése.

Összegezve ezeket megállapítható, hogy a karok nem egységes formában, de végeznek ilyen elemző tevékenységet. Ezt segíti a Moodle rendszerben folytatott elektronikus vizsgáztatás, mely megbízható és rendszeres adatot tud szolgáltatni ehhez a folyamathoz. Javasolt megvizsgálni, hogy milyen módon lehetséges még ennek a számonkérési formának a terjesztése, előírása.

Az elemzéseket követően meghozott intézkedések a követelményrendszer, mintatanterv felülvizsgálatához vezettek, felzárkóztató, vizsga előkészítő kurzusok szervezését eredményezték, vagy oktatási anyag fejlesztést (pl.: óvodapedagógus hallgatók számára készített szakszótár) vagy a gyakorlati foglalkozásokon való rendszeres számonkérés bevezetését (jogász képzésben okiratszerkesztés házi feladat formájában) eredményezték.

Példaértékű a Fogorvostudományi Karon alkalmazott hallgatói évközi értékelés rendszere, az egyes tantárgyakhoz rendelt %-os arányban meghatározott küszöbértékek megadásával.

A felvett és nem teljesített tantárgyakkal kapcsolatos adatgyűjtést az Egyetem elvégezte, azonban annak összefoglaló értékelése elmaradt.

Az értékelésre vonatkozó további minőségbiztosítási elemek, mint az, hogy az értékelést egynél több vizsgáztató végzi, szintén az Egyetem egészében érvényesül és a tanulmányi és vizsgaszabályzatban egyértelműen szabályozott, bár karonként nem azonosak a szabályok.

A Fogorvostudományi Karon már az első vizsga esetében is biztosított a több személy előtt történő vizsgázás lehetősége, míg a többi karon a sikertelen vizsgát követő ismétlő vizsgák során biztosított ez.

A vizsgáztató személyre vonatkozó kizárási szabályok egységesek, és biztosítják, a hallgatók számára a pártatlanságot, és akár az intézeti, tanszéki érintettség kizárását.

A sztenderdhez tartozó irányelv az értékelés minőségbiztosítási elemeként biztosítani kéri a formális fellebbezési lehetőséget a hallgató számára. Az Egyetemen a hallgatók számára biztosított az írásbeli számonkérések értékelését követően a betekintés, az értékelés indokainak megtekintése. Az Egyetem jogorvoslati szabályzat alapján biztosított, hogy a hallgató a tanulmányok értékelésével kapcsolatos döntés ellen is panaszt, fellebbezést nyújtson be abban az esetben, ha a döntés nem a felsőoktatási intézmény által elfogadott követelményekre épült, illetve a döntés ellentétes a felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzatában foglaltakkal, vagy megszüntették a vizsga megszervezésére vonatkozó rendelkezéseket.

A panaszkezelés rendszere az intézményben szervezett és szabályzatok mentén biztosított. A Jogorvoslati Szabályzat 2. § (1) bekezdése szerint „a jogorvoslati kérelmet a döntés közlésétől, ennek hiányában a tudomásra jutástól számított 15 napon belül a rektorhoz címezve az első fokú döntést hozóhoz kell benyújtani, aki azt az ügyben keletkezett első fokú iratokkal együtt 3 munkanapon belül köteles az Oktatási Igazgatósághoz, jogviszony megszűnése fizetési kötelezettség elmulasztása miatt, finanszírozási formák közötti átsorolás, kollégiumi, valamint a szociális ösztöndíjjal kapcsolatos ügyekben a Hallgatói Kapcsolatok és Szolgáltatások Központjához (HKSZK) megküldeni.”

2014 februárjában jött létre a Hallgatói Kapcsolatok és Szolgáltatások Központja, melyhez a szabályzat szerint meghatározott ügyek tartoznak.

Az intézmény ezekben az elsőfokú döntésekkel szemben benyújtott fellebbezéseket nem a jogszabály vagy Egyetemi szabályzat rendelkezésének megsértésére alapított kérelmekként kezeli, mivel az intézmény konkrét szabályzat, vagy jogszabálysértést nem tud megállapítani, de a hallgató panaszának helyt ad és azt a méltányosság elve alapján bírálja el.

A jogorvoslati szabályzat alapján a Hallgatói Jogorvoslati Ügyek Testülete a rektorból, aki a testület elnöke, az oktatási rektorhelyettesből, az általános rektorhelyettesből, a karok 1-1 oktatójából, a karok 1-1 hallgatójából és a HKSZK igazgatójából áll.

A hallgatói jogviszony megszűnése fizetési kötelezettség elmulasztása miatt, finanszírozási formák közötti átsorolás, kollégiumi, valamint a szociális ösztöndíjjal kapcsolatos ügyekben a fenti a testületből válik ki egy szűkebb testület, melynek elnöke az oktatási rektorhelyettes lesz, tagja a HKSZK igazgatója és egy fő hallgató (EHÖK). Minden egyéb ügyet a Hallgatói jogorvoslati Ügyek Bizottsága bír el. Ez a 3 fős bizottság az kérelem tárgyától függően a fenti jogorvoslati testület kérelemmel érintett kari oktató tagjából, kari hallgatói tagjából áll, elnöke az oktatási rektorhelyettes

Amennyiben ez a 3 fős testület indokoltnak tartja, a közvetlenül HKSZK-hoz tartozó ügy továbbkerülhet a Hallgatói Jogorvoslati Ügyek Bizottságához azzal, hogy a szabályzat nem rendezi, hogy ebben az esetben – a 3. jogorvoslati szinten – ki az, aki nem vehet részt a döntéshozatalban.

A nemzeti felsőoktatási törvény alapján a jogorvoslat biztosított a hallgatók számára. Az ügyek meghatározott körében biztosított 3. jogorvoslati szint, a nem egyenlő panaszkezelés lehetőségét veti fel.

Összességében mindkét szervezet által kezelt, részben azonos személyekből álló jogorvoslati bizottság többségében hozza meg döntéseit méltányossági alapon. A méltányosság gyakorlása akkor megalapozott, ha a hallgató tanulmányi kötelezettségének elmulasztása és önhibáján kívül bekövetkező külső körülmény között szoros oksági kapcsolat áll fenn.

Minél magasabb a méltányosság alapján való döntéshozatal, annál inkább kiüresedik ez a jogintézmény, és a jogkövető magatartás elmulasztása után a következmények elkerülésének eszköze lesz.

A jogviszony megszűnése fizetési kötelezettség elmulasztása miatt, finanszírozási formák közötti átsorolás esetében is szabályzatban rögzített hallgatói kötelezettség nem teljesítése az 1 fokú döntés alapja, tehát ezekben az esetekben a hallgató azt bizonyíthatja, hogy nem történt meg a kötelezettség-szegés, vagy nem volt szabályos az 1 fokú döntéshozatal, mely eljárási hiba az ügy érdemére is kihatott. Az, hogy ezekben az ügyekben a hallgató tud méltányolható körülményre hivatkozni életszerű, de az eljárás akkor is jogorvoslat, és nem eshet más elbírálás alá.

Javasolt a HKSZK hatáskörébe tartozó ügyekben egy a Hallgatói Jogorvoslati Ügyek Bizottságától jól elkülöníthető testület létrehozása – ha ezt mindenképpen indokoltnak tartja az intézmény -, melynek döntését követően ugyanakkor további jogorvoslat nem biztosított.

4. ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képzítés odaítélése

A Debreceni Egyetemen a hallgatók tanulmányi előrehaladásához szükséges valamennyi információt, szabályzatot rendelkezésre bocsát, melyek az intézményi, illetve a kari honlapokon találhatóak meg.

A szabályzatok kielégítő módon tartalmazzák a felvételre, a tanulmányi kötelezettségek teljesítésére, a kreditek elismerésére, a végbizonyítványra, a záróvizsgákra vonatkozó rendelkezéseket.

A kari honlapokon a hallgatók megtalálhatják a különböző eljárásrendeket, és az elektronikus ügyintézés, kérvénykezelés az ehhez szükséges nyomtatványrendszert is tartalmazza.

A NEPTUN elektronikus tanulmányi rendszer „mérőföldkő” elnevezésű funkciójában és a hallgató a saját felületén tájékozódni tud egyéni előrehaladásáról, az oklevél megszerzéséhez még teljesítendő feltételekről.

A hallgatók előrehaladását támogató jó gyakorlat a Természettudományi és Technológiai Karon kezdetben kísérleti jelleggel, később valamennyi szakon bevezetett egy féléves, 0 kredit értékű kötelező tárgy, a „Bevezető információk”. Ennek keretében tanulmányaik első féléve során a hallgatók folyamatos segítséget kapnak az előrehaladásukat érintő szabályokról, feltételekről, az ügyintézés módjáról, évközi teljesítésekhez szükséges tennivalókról, stb.

A gyakorlat igazolja, hogy a szabályok közzététele, hozzáférhetőségének biztosítása mellett az intézmény részéről szükséges azok folyamatos magyarázata, kontextusba helyezése, a gyakorlati útmutatásokkal való kiegészítése.

A záróvizsgák lebonyolításának, sikertelen vizsga javításának rendjét, az oklevél minősítésének alapját képező számítást minden karra vonatkozóan kielégítően szabályozza az intézmény.

Az Állam- és Jogtudományi Kar záróvizsga felkészítő kurzusainak kötelező teljesítése jó gyakorlat, és az eredményes záróvizsga teljesítés direkt eszköze.

A szabályozás rögzíti a záróvizsga bizottságok összetételére vonatkozó általános és kari speciális rendelkezéseket is. A más felsőoktatási intézménnyel jogviszonyban álló bizottsági tag felkérése a természettudományi és műszaki képzési területen jellemző.

A záróvizsga bizottság összetételére vonatkozó kari rendelkezések közül az általános orvos szakon tett kitétel, miszerint a külső tag csak főorvos lehet, jó példa arra, hogyan lehetséges a felhasználó szférával kapcsolatos intézményi követelményeket rögzíteni.

A hallgatók száma a végzettség megszerzéséhez felhasznált félévek tekintetében (valamennyi képzési szintet figyelembe véve) a természettudományi, műszaki és informatikai képzések esetében azt a tendenciát mutatja, hogy jelentős számú hallgatónak kell még további egy, vagy két félév a KKK-ban meghatározott képzési időhöz képest a végzettség megszerzéséhez.

Minden más képzés esetében is jellemző, hogy a KKK-ban meghatározott képzési időhöz képest további egy-két félév kell több hallgatónak a végzettség megszerzéséhez, azonban e képzések esetében a további egy-két félévet igénybe vevő hallgatói létszám és az előírt időben végzett hallgatói létszámmal képest nem jelentős.

Az Önértékelésben az adatok elemzése alapján tett intézményi intézkedések részben felkészülést támogató lehetőségek biztosításában realizálódtak, részben az évközi teljesítések eredményességét fokozták.

A felzárkóztató kurzusok a tanulmányok kezdetén, folyamatos konzultációk, záróvizsgakurzusok sokkal kívánatosabb eszközei a hallgatói előrehaladás támogatásának.

A hallgatói életciklus alatt az intézménynek szükséges a hallgatói mobilitás feltételeit megteremteni, és támogatni a hallgatót abban, hogy a hallgató éljen is a mobilitási programok adta lehetőségekkel.

Az Egyetem hallgatói létszámahoz viszonyítva nem kielégítő a külföldre kiutazó hallgatói létszám. A legnagyobb létszámban 4 tanév adatai alapján Bölcsészettudományi Kar hallgatói vesznek részt a mobilitás programokban, majd az orvoscépzés következik majdnem fele annyi hallgatóval. A műszaki, informatikai és természettudományi képzések esetében a kiutazó hallgatói létszám nagyon alacsony.

Az intézmény a Tempusnál elérhető adatok alapján 2017/2018 tanévre a 2016/2017 tanévre megadott kiutazói létszámot is meghaladó létszámot tervezett be, melynek eléréséhez a 4 tanév adatai alapján az egyes karok esetében nagyon hatékony intézkedések meghozatalára és nyomkövetésére lesz szükség.

5. ESG 1.5 Oktatók

Az intézmény reálisan mutatja be az oktatói-kutatói korfát és az utánpótlás feladatának fontosságát. Még egy olyan kiváló infrastruktúrával rendelkező és stabil gazdálkodású, folyamatos forrásbevonásra képes intézmény is, mint a Debreceni Egyetem, küzd a közalkalmazotti feltételrendszer versenyképtelenségével a piac nyújtotta lehetőségekkel szemben.

Az Önértékelésben megfogalmazott nagyon általános intézményi intézkedések nélkülözik a struktúrált, kari, képzési területi igényekre szabott megoldások bemutatását, és nem tükrözik az oktatói utánpótlási feladat kiemelt státuszát.

Az intézmény oktatói bázisának alapját jelentik a doktori iskolái, melyekben a fokozatot szerettek száma a 2002-2006 közötti időszakhoz képest 2012-2017 közötti időszakban – közel 15 év alatt – jelentősen nem emelkedett: a 2002-2006 közötti átlagos 152 fokozatszám 2012-2017 között 167.

Az intézményben fokozatot szerettek átlagosan negyedét alkalmazták az intézményben az elmúlt 5 éves időszakban. Az érték nem kimagasló, ugyanakkor megnyugtató, hogy folyamatosan biztosított az oktatói utánpótlás a saját doktori iskolákból.

Az egyes karok a korábbi MAB intézményakkreditációs jelentésben a karok oktatói létszámának, minőségével kapcsolatban tett ajánlások szerint megtették azokat a lépéseket, melyek eredményeként javultak a létszám és minősítettségi adatok.

Az Egészségügyi Kar jelentős eredményt ért el a fokozattal rendelkező oktatói arány javításában.

A Bölcsészettudományi Karon 4 év alatt 14 Egyetemi tanári kinevezés történt. A 2012-2017 közötti időszakban a karhoz tartozó valamennyi Egyetemi tanári pályázatot támogattott a MAB, ami visszatrat arra, hogy milyen eredményes a MAB habituális követelményrendszere és a kari elvárások között a szinergia megteremtése.

A Debreceni Egyetem az egyes munkakörök betöltésének feltételrendszerét és a pályáztatás rendjét keretjelleggel szabályozza, és a szabályzat függelékében pedig ugyanezen területek kari kiegészítő szabályait rögzíti.

A keretjellegű intézményi szabályokat kiegészítő kari szabályok lehetőséget adnak arra, hogy az oktatói, kutatói alkalmazás a képzési terület sajátosságait, elvárásait figyelembe vevő részletszabályok mentén valósuljon meg, elősegítve ezzel a képzés szempontjából legmegfelelőbb oktató kiválasztását.

A szabályzat alapján több kar már a tanársegédi alkalmazás feltételének tekinti az idegen nyelvű oktatási gyakorlatot, és karonként eltérő, de számszerűen kifejezett idegen nyelvű publikációk meglétét. Ezek a követelmények folyamatosan fennmaradnak a további oktatói fokozatok követelményeinél, ezzel is biztosítva az idegen nyelvű képzésekhez szükséges oktatói minőséget.

A Mezőgazdaság-, Élelmiszertudományi és Környezetgazdálkodási Karon már a docensi kinevezés során a MAB által összeállított egyetemi tanári értékelés szempontrendszere és pontozása kerül alkalmazásra a szakma specifikus alkotás, publikáció, idézettség értékelésénél.

A szabályzat az általános rendelkezések között rögzíti, hogy az Egyetem valamennyi alkalmazottjának kötelessége a rájuk vonatkozó alkalmazási feltételeknek való megfelelés, a jogszabályok, szakmai szabályok, az Egyetemi szabályzatok és a munkaköri leírásokban foglaltak megtartása.

A kari függelékek közül a Bölcsészettudományi Kari szabályzatrész nagyon részletes szabályokat tartalma, az alkalmazás feltételei mellett a folyamatos alkalmazás követelményeiről.

A kinevezés kari feltételei mellett a folyamatos alkalmazás részletes követelményrendszerének ilyen mélységben való rögzítése az oktató mérés-értékelését, előrehaladásának tervezhetőségét objektív

alapokra helyezi. Ebben a követelményrendszerben a tudományos tevékenység értékelésénél jelenik meg a MAB doktori iskola törzstagi értékelési szempontrendszere.

Az oktatói munka hallgatói értékelésével kapcsolatos feladatok alapvetően a karoknál jelentkeznek, illetve a szabályzat és a minőségügyi kézikönyv ajánlást, minta kérdőívet tartalmaz, minta eljárást rögzít. Az eredményesség sok esetben nem teljesül, mivel a kitöltöttség alacsony. Így nem lehet ezt az értékelési formát megbízható oktatói értékelésnek tekinteni.

A teljesítményértékelés alapja nem csak az OMHV, tehát a karok egyéb eszközökkel is mérik az oktatói teljesítményt. A 3 évre vonatkozó ütemezési terv az oktatási kutatási tevékenység éves méréséhez biztosít jó alapot. Az ösztönző elemek és a teljesítmény nem megfelelő szintje esetén a szankciók is beépítettek az értékelés rendszerébe.

Az OMHV kitöltöttségének javítása és az ehhez szükséges eszközök feltárása után javasolt az intézménynek mind a vonatkozó szabályzatot átdolgozni, frissíteni, és nem csak elvi "minta" ajánlásokat tenni a karok számára.

A munkatársi elégedettségmérésére a Debreceni Egyetemen a Minőségbiztosítási Kézikönyvben rögzítettek szerint ötévente kerül sor. A kérdőívek kitöltetésének elindítása és az adatok értékelés a minőségbiztosítási rektori biztos feladatkörébe tartozik. A mérési eredményeket a kari minőségügyi vezetők és a dékánok is megkapják.

A 2013-as értékelés a honlapon nem található meg, és az Önértékelés nem tartalmazta, hogyan került átalakításra a kérdőív a 2017. évi felméréshez.

A 2013-as értékelés alapján tett intézkedések bemutatására egy műszaki kari példa került ismertetésre.

Figyelemmel az intézményi munkavállalói létszámra évente egy-egy munkavállalói csoport körében végzett felmérés eredményesebb és rövidtávon is jól kezelhető visszajelzést adna az intézmény számára, szemben az 5 évenkénti teljes munkatársi körre alkalmazott méréssel.

Az intézmény összességében világos, átlátható módon szabályozza az oktatók felvételét, előmeneteli követelményeit. A Bölcsészettudományi Kar mintájára a folyamatos alkalmazás követelményeinek szabályozása ajánlott a többi kar számára is.

Az intézményi önértékelés más sztenderdeknek való megfelelés bemutatás során alátámasztotta, hogy lehetőséget ad az oktatók szakmai fejlődésére és támogatja azt; támogatja a tudományos munkát a kutatás és az oktatás közötti kapcsolat erősítése érdekében.

Az oktatók pedagógia-módszertani fejlesztése esetleges: a karok elszigetelten vagy egyedi együttműködés keretében (pl. az Állam-és Jogtudományi Kar a Bölcsészettudományi Kartól kért segítséget a fejlesztéshez) folytatnak ilyen tevékenységet. Az intézmény mérete, az oktatók minőségének homogenitása és az eredményes humángazdálkodás érdekében célszerű lenne létrehozni olyan Egyetemi szintű továbbképző központot, amely a pedagógia és módszertani fejlesztést segíti, ebben nyújt támogatást a karoknak. Ez segíthetné a karok egymástól való tanulását is.

Intézménynek sokkal részletesebb módon kell meghatározni az oktatói utánpótlás érdekében szükséges intézkedések sorát, a futó képzései, a tervezett képzései, a prognosztizált hallgatói létszám, és a jelenlegi főállású oktatóinak korösszetétele és minősítettsége szerint. A keret szabályozás fejlesztése intézményi feladat, a folyamatos monitorozás és a fejlesztés feladatainak meghatározása és megoldása a karok és a szervezeti egységek vezetőinek kompetenciája az intézmény és a kari stratégiai célokkal összhangban. Egyetemi szintű vezetői beavatkozások az extrém esetekben indokoltak.

6. ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások

A sztenderd érvényesülésének alapvető feltétele, hogy az intézmény megfelelő finanszírozási forrásokkal rendelkezzen. A Debreceni Egyetem esetében ezek a források maximálisan rendelkezésre állnak, és a kiegyensúlyozott gazdálkodás révén az intézmény biztosítani is tudja a forrásokat a tanulástámogatást, és a hallgatói szolgáltatásokat biztosító rendszer teljes egészére.

Az intézmény által biztosított összetett humán támogatási rendszer minden hallgatói csoport – első éves belépő, végzős, külföldi, hátrányos helyzetű, fogyatékkal élő - számára több szinten (intézményi, kari) lehetőséget ad arra, hogy tanulmányaikat eredményesen folytassák az intézményben.

A hallgatói önkormányzat hagyományos keretein túl a támogató tevékenységek szervezésében, biztosításában olyan oktatást-kutatást kiszolgáló és végző, az alaptevékenységet kiegészítő, koordináló szolgáltató és igazgatási egységek, mint az Oktatási Igazgatóság, a Tudományos Igazgatóság, a Hallgatói Kapcsolatok és Szolgáltatások Központja, a Nemzetközi Oktatást Koordináló Központ, a Sporttudományi Koordinációs Intézet, a Tanárképzési Központ, a DExam Vizsgaközpont és további kari/intézeti és egyéb öntevékeny csoportok is közreműködnek.

A humán támogatási rendszer mentor/tutor hálózatában a mentorok/tutorok kiválasztási eljárása, a tevékenységük nyomkövetése, értékelése, felhasználói elégedettség mérése fontos eleme a támogatási rendszernek, és a belső minőségbiztosítási rendszer feladata, hogy a támogatási rendszer színvonalának megőrzése, eredményessége érdekében ezt folyamatosan kövesse, ellenőrizze. Az önértékelés a számos humán támogatási program ismertetése során a Stipendium Hungaricum ösztöndíjprogram keretében beérkező hallgatókkal foglalkozó mentorok esetében számolt be erről a folyamatról.

A jól szervezett humán támogatási rendszer nem csak a hallgatók tanulástámogatását, hanem a közösségfejlesztés, konstruktív életvezetés, aktív, felelős, állampolgárrá nevelés intézményi feladataiban is szerepet vállal.

A hazai felsőoktatásban jelentős problémaként jelentkezik a nyelvvizsga hiányában oklevelet át nem vehető hallgatók folyamatosan magas aránya.

A sztenderdek különösen a tanulástámogatás eszközeinek értékelésénél az önértékelési útmutató a nyelvi felzárkóztatás terén megvalósított intézményi intézkedéseket helyezte fókuszba.

Ezen a területen a Debreceni Egyetem a 2012. évben elfogadott könnyítéssel jelentősen csökkentette a 2012-2013 évben a nyelvi követelmények nem teljesítése miatt bennragadt oklevelek számát.

A karok által felsorolt intézkedések mellett látható, hogy a ki nem adott oklevelek száma továbbra is indokolja ezen a területen a folyamatos elemzések, beavatkozási tervek, intézkedések végrehajtását, és ezek eredményeinek értékelését, nem csak egyetemi, ha nem kari, képzési területi szinten is.

Az orvosi képzésben a teljes képzés során a hallgató rákényszerül az idegen nyelv használatára (kutatások, publikációk megismerése), így a számok alapján ezen a területen nem okoz gondot a nyelvi követelmények teljesítése. Informatikai területen jellemzően azonos, kisszámú oklevél nem kerül kiadásra nyelvvizsga hiányában.

A Gazdaságtudományi Karon 2016. évről 2017. évre jelentős elmozdulás történt, a ki nem adott oklevelek száma csökkent, és az alkalmazott intézkedések mérhető eredménnyel jártak.

A tanulástámogatás eszközei ezen a területen, intézményi szinten összességében csökkentették a ki nem adott oklevelek számát, ugyanakkor az egyes karok esetében utóbbi 2 év adatai alapján külön-külön vizsgálni szükséges az eddig alkalmazott intézkedések hatékonyságát, és azok módosítása vagy új intézkedések bevezetése szükséges.

A tanulástámogatás fontos rendszere a tanulmányi adminisztráció. A tanulmányi adminisztráció szerepe összetett: egyrészt közvetíti a hallgatókra vonatkozó szabályokat, a hallgatók támogatási rendszerének eszközeit, elérhetőségeit, másrészt közvetlenül kap mindezekről felhasználói visszajelzéseket.

Az Önértékelésben bemutatott hallgatói ügyintézési rendszer magas színvonalon biztosítja, hogy a tanulmányi adminisztráció ügyfélbarát közegben és hatékonyan lássa el feladatát.

A Hallgatói Kapcsolatok és Szolgáltatások Központjának létrehozása az adminisztrációra fordítandó humán és infrastrukturális erőforrások hatékony kezelésének eszköze, és az egységes ügykezelési gyakorlat a hallgatók számára biztonságot és kiszámíthatóságot ad.

A Nemzetközi Oktatási Koordinációs Központ a nem orvosi angol nyelvű képzésben részt vevő hallgatók számára biztosítja az ügyfélfogadási funkciókat is.

Az ÁOK Tanulmányi Osztályán, NOKK ügyfélfogadási terében kialakított sorszám alapú ügyintézés és az ÁOK esetében mindennek telefonos applikációval való követésének lehetősége a szolgáltatás minőségének magasabb szintjét képviselik.

Az ügyfélfogadási rendszernek fontos eleme az elektronikus ügyintézés, mely nem csak az ügykezelés hatékonyságát növeli, hanem a kérvénykezelés fázisainak nyomonkövethetőségét is biztosítja. A nyomonkövethetőség a szabályzatok (eljárásjogi, anyagi jogi) betartásának ellenőrzését, és a hallgatói jogorvoslati kérelmek elbírálását is támogatja. Ezek összességében a hallgató számára biztonságot adnak és bizalmat eredményeznek az intézmény irányába.

Az ösztöndíjrendszer kielégítő és a hallgatói képviselet ezen a területen is megfelelően biztosított a döntéshozatalban.

A tanulástámogatás másik kiemelt területe a könyvtári szolgáltatások rendszere.

A Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtárnak (DEENK) hét könyvtára van az Egyetem öt campusán. A könyvtár fizikai elérhetőségén túl az Egyetem polgárai online válhatnak könyvtári tagságot, és vehetnek igénybe különböző szolgáltatásokat. A könyvtár proxy-szerverének köszönhetően bárhol és bármikor elérik a számukra biztosított tudományos tartalmakat, oktatási segédleteket, adatbázisokat. A DEENK kiterjedt oktatási feladatok ellátásával az Egyetemi oktatási tevékenységbe is szervesen bekapcsolódik, valamint a digitális írástudás fejlesztésében is aktív. A könyvtár az alapszintű információkeresés és könyvtárhasználati oktatások mellett a kar-specifikus, vagy éppen PhD specifikus oktatásokat szervez, tart pl.: a szakdolgozatírás formai és tartalmi követelményeiről, gyakorlati ismereteiről, a tudományos kommunikáció modern formáiról, lehetőségeiről és a hatékony bibliográfiakezelésről.

Az Egyetemen folyó oktatáshoz szükséges szakirodalmat a DEENK az aktuális kari tematikák/syllabuszok alapján szerzi be és bocsátja rendelkezésre. A nyomtatott példányokból minimum egy nem kölcsönözhető, így biztosított, hogy a hallgatók számára szükséges irodalom mindenkor elérhető legyen a könyvtárban. Az Önértékelés szerint a kölcsönözhető példányok száma a rendelkezésre álló költségvetés és a szakirodalmat használó hallgatók számának függvényében változik, de csak bizonyos mértékig növelhető, ezért az elektronikus tartalmak minél szélesebb körű beszerzése, ezek elérésének folyamatos biztosítása az intézmény számára a következő években jelentős feladatot jelent.

Az Egyetemi épített infrastruktúra a hallgatók számára megfelelő teret biztosít a tanulmányaik folytatásához. A modern, igényes terek, kiválóan felszerelt laboratóriumok, kielégítő elhelyezést biztosító kollégiumok állnak rendelkezésre. A Zeneművészeti Kar esetében az épített infrastruktúra elmarad a többi kari épület állapotához képest. A személyes látogatás során ezen a karon tapasztalta a látogató bizottság, hogy az orgonaművész képzéshez nem áll rendelkezésre a képzési helyen orgona.

Az informatikai struktúra folyamatos működtetése, fejlesztése, az ezekre épülő szolgáltatások biztosítása, valamint az oktatási egységek támogatása az Informatikai Szolgáltató Központ (ISZK) elsődleges feladata.

Az informatikai szolgáltatások széles köre érhető el az egységes Egyetemi felhasználó azonosító (eduID) segítségével: Neptun tanulmányi rendszer, intézményi levelezés, Egyetemi és intézeti webportálok, Egyetemi mobil alkalmazások (többek között a látássérültek tájékozódását segítő hangos térképpel), e-learning rendszerek, könyvtári adatbázisok és folyóiratok, e-ügyintézési rendszerek. Az ISZK által működtetett Egyetemi elektronikus oktatási és vizsgáztatási szolgáltatás lehetőséget nyújt az Egyetemi kurzusok e-learning támogatására.

Az Informatikai Szolgáltató Központ biztosítja az Egyetem központi eLearning szervereként szolgáló elearning.unideb.hu, illetve az elektronikus vizsgáztatáshoz szükséges exam.unideb.hu Moodle portál. Új, korszerű, virtualizált szerverkörnyezetbe költözött az orvosképzést támogató elektronikus oktatási felület, az elearning.med.unideb.hu. oldal.

A nagyobb forgalmú szerverek fejlesztése mellett folyamatosan zajlik a kisebb eLearning rendszerek korszerűbb szoftverkörnyezetbe migrálása és a képzési területek ilyen területen is való felzárkóztatása.

Az intézmény a hallgatók számára számos színvonalas szolgáltatást biztosít. Figyelemre méltó a tudásmenedzsment fejlesztése és az eredmények hasznosíthatósága érdekében a létrehozott Innovációs Ökoszisztéma Központ, mely Debreceni Egyetem Innovációs Alap néven önálló forrással is bír. A központ célja a hallgatói ötletek piacosítása, start up vállalkozások átvezetése az ötlet világából a piac világába.

A sportolási lehetőségek széles köre és ehhez megfelelő infrastruktúra Debrecenben rendelkezésre áll. A 2015. évben létrejött Sporttudományi Koordinációs Intézet az Egyetem oktatási-kutatási koordinációs és szolgáltató egysége, amelynek feladata az Egyetemen folyó, illetve az Egyetemmel kapcsolatos sporttevékenységek összefogása, működtetése, a sporttudományi oktatás karokon való fejlesztésének segítése, koordinációja, a sporttudományi kooperatív kutatások elősegítése, a témához illeszkedő intézményen belüli és intézményközi kapcsolatok fejlesztése, valamint részvétel a debreceni sportegészségügyi diagnosztikai, ellátó és rehabilitációs rendszer kialakításában és működtetésében.

Az intézet feladata az Egyetemi testnevelés és sportélet koordinációja.

A Sportdiagnosztikai, Életmód és Terápiás Központ 2016 szeptemberében került átadásra. Feladata az Egyetem egyes oktatási (különösen sporttudományi, gyógytornász, rehabilitációs szakemberképzés gyakorlati képzési), kutatási feladataihoz és pályázati fejlesztési céljaihoz szükséges infrastrukturális háttér biztosítása. Emellett a Központ biztosítja az Egyetemi sporttudományi oktatás és kutatás feladatellátásának feltételeit, az Egyetemi sportstratégia szellemiségéhez szorosan illeszkedő sportegészségügyi és életmódfejlesztő szolgáltatások nyújtását.

Az oktatási kutatási infrastruktúra és az intézmény stratégia céljainak támogató kölcsönhárására hozott intézményi példa a sporttudomány interdiszciplináris előtérőisével egy időben olyan infrastruktúra kiépítését mutatja be, amely a sporttudomány elismertségét, és kutatói bázisának megteremtését biztosítja.

Az elmúlt 5 év, és a személyes látogatás tapasztalatai alapján a stratégiai célok és az oktatási, kutatási infrastruktúra támogató kölcsönhatására további konkrét példák szerepelhettek volna felsorolásszerűen az Önértékelésben.

Az intézmény a tanulási háttértámogatások telepítését, tervezését, működtetését, a támogató tevékenységeket és annak létesítményeit a hallgatói sokféleség függvényében kielégítő módon szervezi

meg és garantálja, hogy minden támogatás a céljának megfelelő, hozzáférhető legyen, és kellő tájékoztatást ad a rendelkezésre álló szolgáltatásokról.

Az Önértékelés jellemzően ezen a területen Debrecen városát vette alapul, mely kétségtelenül igazi Egyetemi város, azonban a hazai és határon túl, székhelyen kívüli képzési helyeken tanuló hallgatók is a Debreceni Egyetem polgárai, akikkel kapcsolatban a sztenderd teljesülése szempontjából az Önértékelés nem tért ki, hogyan vehetik igénybe ezeket a szolgáltatásokat.

7. ESG 1.7 Információkezelés

Az Egyetem széleskörű adatgyűjtést és adatkezelést végez működésével, gazdálkodásával (költségvetés, humánerőforrás, materiális és immateriális javak) kapcsolatban. Az intézmény kiegyensúlyozott működése, és gazdálkodása mutatja, hogy tervezett, az adatelemzéseket, trendeket figyelembevevő döntéshozatal minden döntési szinten biztosított.

Számos adatbázis, nyilvántartási rendszer biztosítja a megalapozó adatok elérését a döntéshozatalhoz.

Az Önértékelésben bemutatott példák is, és a személyes interjúk is igazolják, hogy az intézmény a sztenderd fókuszában álló hallgatói elégedettség, lemorzsolódás, előrehaladás, elhelyezkedés, eredményesség stb. területein is megvalósítja az adatgyűjtési- és elemzési tevékenységet, azonban azok elemzése nem jelenik meg olyan markánsan.

Az oktatói munka hallgatói véleményezésének rendszerét az intézmény is fejlesztendő területként jelöli meg. A karok esetében eltérő, hogy a papíralapú vagy az elektronikus kitöltés hoz-e megfelelő eredményt; jellemzően a papír alapú kitöltés a támogatottabb, de sok kar esetében ez még az elemzéshez szükséges mennyiséget sem éri el.

Az eredmények alapján tett intézkedések közül kiemelendő az oktatók továbbképzésére, prezentációs technika fejlesztésére, vizsgáztatási módszerre vonatkozó továbbképzések. Ezek az intézkedések mind az intézmény, mind a hallgatók számára hasznosulnak.

Az felmérések időzítése, mint ismert, szintén kritikus pont, ugyanakkor éves szinten minden kar vonatkozásában elengedhetetlen a felmérés elvégzése. Az Önértékelés nem tartalmaz információt a Bölcsészettudományi karra vonatkozóan.

Az intézménynek javasolt, hogy a minőségbiztosítási szervezet erre az OMHV-ra fókuszálva felmérje és kidolgozza, hogy az intézményen belül ennek kitöltésével, időzítésével kapcsolatban milyen jó gyakorlatok vannak, azok hogyan ültethetők át más karokra, milyen módon lehetséges a hallgatók felé kommunikálni a felmérés célját, hatásait. Az OMHV szabályzatát az intézmény 2000. évben fogadta el, és a honalap tanúsága szerint azóta nem került módosításra. Az OMHV intézményi felülvizsgálata szükség szerint a szabályzat módosítását, vagy új szabályzat elfogadását fogja eredményezni.

Az Állam- és Jogtudományi Kar által kidolgozott Start-Stop-Continue rendszer az OMHV jó kiegészítője lehet, és rendszeres, időközi méréseket tesz lehetővé. Javasolt a többi kar számára ennek a gyakorlatnak az átvétele, pl.: a zeneművészeti képzésben, ahol a közvetlen oktató-hallgató (mestertanítvány) viszony szubjektív elemeit kizárva a képzésre vonatkozó adatok gyűjthetők.

A DPR szabályzat és a Minőségbiztosítási kézikönyv vonatkozó rendelkezései kielégítő keretet adnak a végzett hallgatók pályakövetéséhez, meghatározva a szervezeti egységek feladatait és az adatgyűjtés módszertanát, azonban az intézmény méretéhez és szerteágazó képzési kínálatához képest a DPR adatok felhasználásának általános bemutatása az Önértékelésben, nem mutatja a szabályzatokban biztosított folyamatok tartalommal való megtöltését.

Az Önértékelés és a látogatás alapján nem meggyőző, hogy a sztenderd fókuszában álló – hallgatókra vonatkozó - az adatgyűjtések és elemzések karonként, kari szervezeti egységenként kielégítő mélységben jutnak el, és kerülnek elemzésre, felhasználásra. A karok, vagy karon belüli kisebb szervezeti egységek által indított specifikus adatgyűjtések, elemzések nem érnek el az intézményi minőségbiztosítási szervezethez, vagy ilyen tevékenységet a karok nem is végeznek.

A személyes interjúk során látható volt, hogy nem minden kar fontosnak, hangsúlyosnak érzi a rendszeres adatgyűjtést és elemzést. Sok esetben a kari adatgyűjtés helyett kielégítőnek találták a „központi” adatgyűjtéseket és elemzéseket.

Ezen a területen a minőségbiztosítási szervezetnek szükséges a kari vezetők számára hangsúlyozni, hogy az információkezelés nem egy elvont, szabályzatok mentén kielégítően végzett folyamat. A karoknak a gondozott képzési területeik vonatkozásában maguknak kell felállítani azokat a paramétereket, amelyek mentén célzott adatgyűjtést és elemzést végeznek. Ezek a specifikus, szűkebb adatgyűjtések jelentős információkat hordoznak és a partikuláris döntések megalapozottságát, és összességében az intézményi döntés szakszerűségét biztosítják.

Az intézmény működését szabályzó legfontosabb dokumentumok és változásaik elérhetősége kielégítően biztosított az intézményben. Az Egyetemi szabályzatok és aktuális frissítéseik naprakészen elérhetők a <https://www.unideb.hu/hu/szabalyzatok> címen. A szabályzati változásokról az érintettek által elérhető csatornákon keresztül kapnak tájékoztatást. Az új belépő hallgatók a felvételi értesítővel elektronikusan összeállított, tájékoztató anyagot kapnak a legfontosabb szabályzatokról, a tanulmányokkal kapcsolatos feladatokról, mely az Egyetem hallgatói információs weboldalán is elérhető.

Az Egyetemi Tanulmányi Információs Központ a tanulmányi adminisztrátorokat érintő szabályzatváltozásokról ad tájékoztatást, mely biztosítja a szabályzatok értelmezését és helyes alkalmazását. A külföldi hallgatóknak biztosított <http://www.edu.unideb.hu> weboldalon nem minden szabályzat került frissítésre, melynek pótlása elengedhetetlen.

8. ESG 1.8 Nyilvános információk

A Debreceni Egyetem az információk nyilvánossá tétele érdekében összetett és nagy mennyiségű információt tartalmazó honlaprendszert működtet.

A honlapok többségében azonos arculattal és szerkezettel tartalmazzák az információkat.

Az eltérő arculat és szerkezet nem befolyásolja az információk elérését és az Önértékelés alapján a megjelenés egységesítése folyamatban van. A megjelenés egységesítése mellett a kari és szervezeti funkcionális és nem funkcionális követelmények rögzítésével a szerkezeti azonosság is erőteljesebb lesz a jelenleginél.

Az intézmény méretéből adódóan a karok és szervezeti egységek honlapjának rendszere nagyon sok információt tartalmaz. Az ESG szempontjából releváns felhasználói körből minden szereplő el tud jutni a számára fontos információhoz.

A központi weboldalon a felvételizőknek, hallgatóknak biztosított kiemelt menüpontok támogatják a célzott, és rövid úton való információszerzést.

Kielégítően és minden karra kiterjedően elérhetők a felvételi információk, a tanítási, tanulási, értékelési eljárások.

A nemzeti felsőoktatási törvény szerint a képzési program: az intézmény komplex képzési dokumentuma, amely az alap-, mester- és osztatlan szak, valamint felsőoktatási szakképzés, a szakirányú továbbképzési szak részletes képzési és tanulmányi követelményeit, a doktori képzés tervét tartalmazza, a képzés részletes szabályaival, különösen a tantervvel, illetve az oktatási programmal és a tantárgyi programokkal, valamint az értékelési és ellenőrzési módszerekkel, eljárásokkal és szabályokkal együtt.

A képzési program tehát nem csak a KKK, mintatanterv és záróvizsga követelmények közzétételét, hanem a tantárgyi programok közzétételét is jelenti, egységes szerkezetben.

A képzési programok és a tantárgyi programok elérhetősége nem egységes, és nem minden esetben nyilvánosan hozzáférhető. Az intézménynek valamennyi szak esetében a hallgató számára egyszerű elérési útvonalon szükséges biztosítani a tantárgyi programok közzétételét.

Kielégítő és több évre visszamenő informatív tartalommal bír a költségvetési beszámolóok szöveges értékelése, mely egy naptári évre az Egyetem szervezetével, oktatással, tudományos tevékenységgel kapcsolatos összefoglaló adatokat is tartalmaz, a szerteágazó gazdálkodási információk mellett.

Az összefoglaló jelentés (Önértékelésben a 2015/2016 tanévben készült jelentés linkje található meg) a szervezeti egységek tevékenységét foglalja össze, és a szöveges beszámolóhoz hasonlóan szerkezettel, oktatással, tudományos tevékenységgel kapcsolatos információkat tartalmaz.

A két jelentés összességében kitűnő képet ad éves szinten az intézmény működéséről.

A külső felhasználók számára nem nyilvánvaló ezek elérési útvonala.

A szenzitív adatok mellőzésével a jelentések kivonata a szerkezettel, oktatással, tudományos tevékenységgel kapcsolatos tartalommal az Egyetem központi weboldalán közzétehetőek is lehetnének, és kiváló alapját jelenthetik az intézményi önértékeléseknek.

A 5000 főt meghaladó külföldi hallgató számára az angol nyelven történő információszerzés mind a központi honlap angol nyelvű változatán, mind a kifejezetten külföldi hallgatók számára üzemeltetett www.edu.unideb.hu oldalon keresztül biztosított. A központi Egyetemi honlapról egy direkt link vezethetne erre az oldalra. Jelenleg education menüponton belül az university program menüpont alatt érhető el.

A www.edu.unideb.hu oldalon a központi honlap tartalmához képest kellően részletes információkkal szolgál a felvételi eljárásokkal, képzésekkel kapcsolatban. A szabályzatok között az orvos –fogás-
gyógyszerész – népegészségügyi képzésekben részt vevő hallgatókra vonatkozó 2017-2018 időszakra
aktualizált szabály található, valamint minden más képzésben részt vevő hallgatóra vonatkozó 2013.
évi szabályzat. Ennek aktualizálása időszerű.

A külföldi hallgatók számára a hallgatói képviselő biztositott az Egyetem döntéshozó testületeiben,
azonban ennek megjelenítése nem látható ezen a felületen, illetve a DEHÖK saját honlapján sem.

A végzett hallgatók számára külön honlap biztosít információt az intézmény képzéseiről, állás lehe-
tőségekről, eseményekről.

A duális képzések esetében hasznos lenne, ha a duális partnerek weboldalaira közvetlenül lehetne
eljutni, ezzel a hallgató számára a partner kiválasztásához több információ állna rendelkezésre.

Az intézményben végzettekkel kapcsolatban jelentések, értékelések tartalmaznak ugyan információ-
kat, de a karok esetében nem láthatók az elhelyezkedéssel kapcsolatos információk.

Ugyancsak eltérő képet mutat a különböző hallgatói felmérések és értékelések elemzésének közzété-
tele. Ezek az információk nem minden kar vonatkozásában érhetőek el, és nem fedik le legalább az
elmúlt 5 évet. A központi honlapon a minőségbiztosítás menüpont alatt található mérési eredmények
hallgatói, oktatói és a munkaerő-piacon végzett felmérésekről, de ezek sem fedik le az elmúlt 5 évet,
és korábbi adatok sem találhatóak.

Az Egyetemi szervezeti változások 2014-ben éltre hívták a Sajtóirodát, mely koordinálja, az intéz-
ményi kommunikációt. A szervezeti keretek mellett az Egyetem rendelkezik 2017 február óta a tájé-
koztatás rendjét szabályzó dokumentummal. A szabályozás rendelkezik a nyilatkozatok hierarchiájá-
ról, a sajtómegkeresések kezelésének rendjéről és folyamatairól.

Az Egyetem kielégítő információt nyújt tevékenységéről, a felvételi követelményeiről, a megszerz-
hető képesítésekéről, értékelési eljárásokról, a hallgatóknak kínált tanulási lehetőségekről.

A képzési programjaikkal kapcsolatos információk elérhetőek eltérő felülteken, elérési útvonalakon.
A honlap további szerkezeti változtatásával ez korrigálható. Bővíteni szükséges a tanulási és sikeres-
ségi arányokról, valamint a végzettek elhelyezkedéséről szóló nyilvános információk körét.

V. Az intézmény tudományos tevékenysége

A Debreceni Egyetem a kutatás-fejlesztés meghatározó bázisa. Az intézmény 2013-2016 időszakban kiemelt felsőoktatási intézmény, majd a kutatóegyetemi címet is megkapta. A kutatóegyetemi cím és az ehhez kapcsolódó anyagi támogatás lehetőséget adott arra, hogy az intézmény nemzetközi mércét alkalmazva definiálja helyét és fejlesztési irányait.

A megfelelően kijelölt fejlesztési irányok és az eredményes pályázati tevékenységnek köszönhetően, hazai viszonylatban is kimagasló kutatásra fordítható források az intézmény kutatási tevékenységét jelentősen fokozták.

A honlapon található tudástérkép szerint műszaki tudományok területén 1, társadalomtudományok területén 5, agrártudományok területén 8, természettudományok területén 29, és orvostudományok területén 66 kutatócsoportban – 7 szervezeti egység keretében – zajlik kutatás. A Magyar Tudományos Akadémia több tudományterületen – bölcsészettudományok is – finanszíroz kutatócsoportokat.

Az Önértékelés szerint több száz tudományos műhely és kutatócsoport, valamint művészeti műhely működik az intézményben, melyek hozzájárulnak az intézmény K+F tevékenységéhez.

Az intézmény küldetésnyilatkozatával összhangban kiemelt kutatási területek: orvos- és egészségügy, gyógyszeripar, élelmiszeripar, természettudományok, sporttudomány, valamint elektronika és informatika.

Az intézmény által kiemelten kezelt kutatási területek valóban alkalmasak arra, hogy a K+F tevékenység a gazdaság számára releváns, nemzetközi mércével mérve hasznosítható eredményeket hozzanak.

A Technológiai Transzfer Központ segítségével az Egyetemi szellemi alkotások és technológiák menedzselése a kutatási, ipari, üzleti partnerekkel történő folyamatos kapcsolattartás, Egyetemi szellemi tulajdon kezelése biztonságos, és magas szakmai színvonalat képviselő operatív keretet biztosít.

A tudományterületi eltérések révén kiemelt kutatási területeket magában nem foglaló, de az intézmény képzési kínálatában jelenlévő tudományterületek kutatási fókuszainak, a tudományterületi sajátosságokat magába foglaló kutatási stratégiákat az Önértékelés nem mutatta be.

Általánosságban elmondható, hogy a karok biztosítják a hallgatók számára a teljes képzési rendszerben a kutatásokba való bekapcsolódását, ösztönzik a szakkollégiumok tevékenységét, tudományos diákköri munkában való részvételt.

Az intézmény Országos Tudományos Diákköri tevékenysége 4 év alatt rendezett konferenciák átlagában is kiváló. Az országos konferenciára átlagosan 450 dolgozat kerül benevezésre, melyből átlagosan egynegyede az orvos és egészségügyi szekcióban indul. Vannak területek ahol folyamatos növekedés tapasztalható a beadott dolgozatok számában: ilyen az agrártudomány és a tanulás – és tanítás módszertani tudástechnológiai terület. Számos területen nem növekszik, de nem is csökken a dolgozatok száma. A műszaki és kémiai vegyipari területen 2015 évhez képest csökkent a benevezett dolgozatok száma 2017-ben, pedig ezeken a területek az intézmény infrastrukturális körülményei javultak, kapcsolatai bővültek.

A páros években helyi konferenciák megrendezésének gyakorlata az Egyetemen belül karonként rendkívül eltérő. Egyes karok fél évente (Gazdaságtudományi Kar), a karok többsége évente, de vannak karok ahol csak a páros naptári években (két évente) tartanak kari TDK konferenciát. Ez utóbbi gyakoriság nem kielégítő, hiszen így előfordulhat, hogy a képzésben résztvevő hallgatónak lényegében nincs lehetősége a konferenciára dolgozatot készíteni és ezt ott bemutatni.

A TDK-n, OTDK-n szakkollégiumokban, DETEP-ben elért eredményeket a karok elismerik az értékelés rendszerébe beépítik. OTDK nyertes dolgozat szakdolgozatként való elismerése, TDK keretében elkészíthető a diplomamunka, érdemjegybe történő beszámítás, TDK eredmény alapján jeles érdemjegy, publikációs lehetőség biztosítása. Ezek az eszközök jó ösztönzőként hatnak a hallgatókra, és támogatják a tehetséges hallgatót a tanulmányi kötelezettségein felüli kutatási tevékenységében.

Intézményi szinten a Debreceni Egyetem Tehetséggondozó Program (DETEP) és az angol nyelvű képzésben részt vevő hallgatóknak biztosított TalentUD program kiválóan fogja össze és kezeli a tudományos, és nem tudományos teljesítmények rendszerszintű értékelését, kezelését, fejlesztését.

A DETEP tevékenységét a szakkollégiumokra is kiterjeszti, és ezzel egy nagyon fontos ernyő tevékenységet vállal fel.

A szakkollégiumok az Oktatási Hivatal által nyilvántartásba vett önálló jogalanyisággal nem rendelkező szervezeti egységei az intézménynek, melynek alapítására, működésére és működtetésére nincs egy országos szempontrendszer. A DETEP biztosítja, hogy az intézményben a szakkollégiumi tevékenység azonos szempontok szerint kerüljön megítélésre, és ezzel az ott folyó munkák színvonalának megőrzését, fejlesztését is támogatja, pótolva egy országos szervezet ilyen jellegű tevékenységének a hiányát. Az Egyetem két szakkollégiumát is minősítette az Interkoll.⁵

A DETEP majdnem 20 éves fennállása olyan jó gyakorlat és intézményi példa, melynek népszerűsítése, működési rendjének bemutatása más felsőoktatási intézmények számára is hasznos lenne.

Az Egyetemi kutatási tevékenység fontos szerepet kell, hogy kapjon a képzési programok fejlesztésében, hiszen a programok naprakészségének alapja a tudományos kutatások folyamatos beépítése az ismeretanyagba.

Ezen a területen is csak egyes tudományterületek mutatnak folyamatos eredményeket. Kétségtelen, hogy a tudományterületi sajátosságok miatt, nem egyenlő intenzitású az ismeretanyag módosítását eredményező kutatás. Jó példa a néprajz szak és az élelmiszerbiztonság–gasztronómiai képzési területi együttműködése a társadalmi megújulási operatív program keretében lebonyolított fejlesztés során. A kutatási és innovációs tevékenységek összehangolása, a kutatási eredmények közös tananyagban való megjelenése jó példa arra, miként lehetséges a tudományterületek közötti szinergiákat megteremtteni. Az intézményen belül követendő jó gyakorlat ez.

Az Egyetem regionális, országos és nemzetközi szinten kiterjedt oktatási-kutatási kapcsolatokkal rendelkezik. Az Egyetem munkacsoportjai számos ország kutatóhelyeivel folytatnak közös kutatásokat, melyek a publikációs tevékenységben is megjelennek.

⁵ A szervezet legitimációja kérdéses.

A látogató bizottság tagjai:

Elnök: Dux László egyetemi tanár, SZTE

Társelnök: Topár József egyetemi docens, BME

Tagok:

Arató Péter professor emeritus, BME

Bérczi István professor emeritus, ME

Csapó Benő egyetemi tanár, SZTE

Dékány Imre professor emeritus, SZTE

Kocziszky Éva egyetemi tanár, PE

Németh György egyetemi tanár, ELTE

Veresné Somosi Mariann, egyetemi tanár, ME

Kováts Gergely, egyetemi adjunktus, BCE

Garbai Ádám hallgató, HÖÖK

A látogatás időpontja: 2017. október 2-4.